

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.19 "Consolidarea capacităților de prognoză și combatere a organismelor dăunătoare și analiză a riscurilor fitosanitar în protecția integrată a plantelor", director de proiect: Dr. hab. TODIRAȘ Vladimir, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Universitatea de Stat din Moldova

pentru anul 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali
(Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 23 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Scopul și obiectivele cercetărilor au fost realizate integral și anume: au fost sintetizati feromoni sexuali sintetici multicompenți; au fost elaborate și optimizate schemele de sinteză a componentilor principali ai feromonilor *E. zinckenella*, *Tutta absoluta*, *D. virgifera*; au fost elaborate hărțile digitale de răspândire a viermelui vestic al rădăcinilor de porumb pe raioanele republicii; a fost evaluată eficacitatea biologică a extrasului de Neem ca insecticid și acaricid la castraveți din seră; a fost evaluată eficacitatea biologică a extrasului de Neem ca insecticid la tomate; s-a precizat durata de acțiune a momelei cu atractanți pentru *Rhagoletis cerasi*; au fost determinați parametrii tehnici și modulul de atașare a dispozitivelor experimentale confecționate la aparatul de zbor de tip Dron.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Au fost publicate articole la conferințe științifice internaționale din Republica Moldova - 3; la conferințe științifice naționale cu participare internațională - 3; la conferințe științifice naționale - 2; recomandări practice - 4. Total – 12

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

Au fost elaborate: dispozitiv pentru pulverizarea preparatelor bioraționale, confecționat și atașat cu apariție de tip Dron, testat în condițiile de câmp. Dispozitive: a) multifuncțional pentru monitorizarea și capturarea insectelor dăunătoare în specii protejate (testate 8 variante), b) pentru dozare și distribuire a agenților biologici; c) seturi feromonale (capcana de tip Delta) pentru monitorizarea dăunătorilor pentru 6 specii dăunătoare, d) capcane neadezive și adezive pentru 2

specii dăunătoare. Rezultatele cercetărilor vor fi implementate în producție, pentru actualizarea și completarea sistemului de protecție integrată a culturilor de câmp și a plantațiilor multianuale.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Ponderea tinerilor din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare este 27.8%. A fost pregătită și susținută o teză de doctor la specialitatea 167.01 Biotehnologie, în cadrul Școlii Doctorale ”Științe Biologice”

Punctajul mediu acordat: 27,3

Concluzii și recomandări:

A fost realizat cu succes volumul de experiențe planificat pentru a.2023 și s-au obținut rezultate de interes teoretic și aplicativ.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc